

2023/2419

27.10.2023

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2023/2419,

18. oktoober 2023,

mis käsitleb mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu märgistamist

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Võttes arvesse ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eesmärgi tagada põllumajandustootjatele õiglane sissetulek ning täita ühiskonna nõudlust toidu ja tervise järele, annab tarbijate kasvav nõudlus mahepõllumajanduslike toodete järele võimaluse lemmikloomatoidu sektori edasiseks laiendamiseks ja mahepõllumajandusliku tootmisega tegelevate põllumajandustootjate sissetuleku suurendamiseks. Tunnistades asjaolu, et lemmikloomatoidu sektoril on oma osa Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisel, ning tunnistades, et käesolevas määruses sätestatud uued märgistusmeetmed ja Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo ühtne kasutamine peaksid aitama lemmikloomatoidu sektorit arendada ja edendada, nii seeläbi, et tooteid müüakse selliste tarbijatele, kes pööravad tähelepanu ostetava toote mahepõllumajanduslikule koostisele, kui ka sellega, et antakse võimalus luua mahepõllumajanduslikele kõrval- ja kaassaadustele lisaväärtust. Seega saaks lemmikloomatoidu sektor aidata suurendada (kuigi tagasihoidlikult) liidu mahepõllumajanduses kasutatava põllumajandusmaa pindala 2030. aastaks, nagu on ette nähtud komisjoni 19. aprilli 2021. aasta teatise mahetootmise arendamise tegevuskava kohta.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/848 ⁽³⁾ on sätestatud mahepõllumajandusliku tootmise ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamise nõuded. Seda määrust kohaldatakse nii toiduloomade sööda kui ka lemmikloomade sööda, st lemmikloomatoidu suhtes. Kuigi kõnealuse määruse kohaselt võib igat liiki mahepõllumajandusliku sööda tootmisel lubada kasutada põllumajandusest pärit mittemahepõllumajanduslikke koostisosi, ei saa müüginimetuses kasutada mahepõllumajanduslikule tootmisele viitavat mõistet, kui kõik põllumajanduslikud koostisosad ei ole mahepõllumajanduslikud, olenemata sellest, kui suure osa need moodustavad. Sellist sööta ei tohi samuti märgistada Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logoga. Seetõttu ei saa lõpptarbijad ka otsest teavet selle kohta, kas toode vastab mahepõllumajandusliku tootmise nõuetele.
- (3) Ettevõtjaid teavitatakse kooskõlas määruse (EL) 2018/848 III lisa punktiga 2.1.2 mahepõllumajanduslike, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslike koostisosade koostisest ja osakaalust segasöödas. Kui aga sööta müüakse jaemüügis otse lõpptarbijale, puuduvad praegu segasöödas sisalduvatest mahepõllumajanduslikest koostisosadest teavitamise nõuded, kui kõik põllumajanduslikud koostisosad ei ole mahepõllumajanduslikud. Mittemahepõllumajanduslike koostisosade olemasolu on eriti oluline lemmikloomatoidu puhul. Lõpptarbijaid tuleks asjakohaselt teavitada sellise lemmikloomatoidu koostisest, mis sisaldab nii mahepõllumajanduslikke kui ka mittemahepõllumajanduslikke koostisosi, mis tagaks tarbijate usalduse ja ausa konkurentsi lemmikloomatoidu sektori ettevõtjate vahel.

⁽¹⁾ ELT C 140, 21.4.2023, lk 55.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. septembri 2023. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) nõukogu 9. oktoobri 2023. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1).

- (4) Enne määruse (EL) 2018/848 kohaldamist ja kooskõlas komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 (*) artikli 95 lõikega 5 olid teatavad liikmesriigid kehtestanud riiklikud reeglid või tunnustanud erasektori standardeid, mis võimaldasid lemmikloomatoidu müüginimetuses kasutada mahepõllumajanduslikule tootmisele viitavat mõistet, kui mahepõllumajanduslikud koostisosad moodustasid vähemalt 95 % toote põllumajanduslike koostisosade kaalust, kajastades nii mahepõllumajanduslikku töödeldud toitu käsitlevaid reegleid.
- (5) Tarbijate teavitamise, järjepidevuse ja läbipaistvuse huvides turul ning mahepõllumajanduslike koostisosade kasutamise edendamiseks peaks lemmikloomatoidu müüginimetustes ja koostisosade loetelus olema teatavatel tingimustel võimalik viidata mahepõllumajanduslikule tootmisele. Mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu märgistamise nõuded liidu tasandil peaksid seega vastama mahepõllumajandusliku toidu märgistamise nõuetele ja nende puhul tuleks võtta arvesse, et mõlemat tootekategooriat müüakse peamiselt lõpptarbijatele jaemüügi tasandil.
- (6) Seepärast on asjakohane näha ette lemmikloomatoidu märgistamise nõuded, mis kujutavad endast muid toodete turuleviimist käsitlevaid liidu eriõigusakte määruse (EL) 2018/848 artikli 2 lõike 5 tähenduses. Arvestades, et lemmikloomatoit on konkreetse loomakategooria sööt, tuleks määruse (EL) 2018/848 sätteid, mida kohaldatakse sööda suhtes, kohaldada jätkuvalt ka lemmikloomatoidu suhtes, eelkõige neid, mis käsitlevad tootmist, sertifitseerimist, kontrolli, turustamist ja kaubavahetust kolmandate riikidega.
- (7) Teave mahepõllumajandusliku tootmise nõuete täitmise kohta tuleks esitada mahepõllumajanduslikule tootmisele viitavate mõistete abil müüginimetuses ja koostisosade loetelus ning Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo kasutamise abil. Selleks et suurendada teadlikkust mahepõllumajandusliku tootmise nõuete järgimisest, peaks Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo olema kohustuslik iga müügipakendis lemmikloomatoidu puhul, mis vastab määrusele (EL) 2018/848 ja käesolevale määrusele ning on toodetud liidus, nagu see on nõutav müügipakendis toidu puhul vastavalt määruse (EL) 2018/848 artikli 32 lõike 1 punktile b.
- (8) Lemmikloomatoidu sektori edasise arengu edendamiseks on asjakohane kehtestada erisätted mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu märgistamise, müüginimetuses ja koostisosade loetelus mahepõllumajanduslikule tootmisele viitavate mõistete kasutamise ning Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo kasutamise kohta. Ette tuleks näha ka märgistamise erisätted, et võimaldada lõpptarbijail teha kindlaks mahepõllumajanduslikud koostisosad toodetes, mis koosnevad peamiselt küttimisel või kalastamisel saadud koostisosast, tingimusel et kõik teised põllumajanduslikud koostisosad on mahepõllumajanduslikud.
- (9) Ettevõtjad jätkasid pärast 1. jaanuari 2022 lemmikloomatoidu märgistamist kooskõlas liikmesriigi õigusnormide või erasektori standarditega, kuna mahepõllumajanduslikul kujul on teatavate vajalike põllumajanduslike koostisosade, nagu teatavate lemmikloomatoidu paremaks maitsevuseks või toiteväärtuse tagamiseks kasutatavate söödamaterjalide ja söödalisandite kättesaadavus piiratud. Seepärast on asjakohane lubada ammendada selliste toodete varud, mis on märgistatud kooskõlas kõnealuste liikmesriigi õigusnormide või erasektori standarditega, mille liikmesriigid on määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 95 lõike 5 kohaselt ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni käesoleva määruse jõustumise kuupäevani heaks kiitnud või mida nad on tunnustanud.
- (10) On asjakohane lükata edasi kuupäev, millest alates kehtib kohustus kasutada müügipakendis lemmikloomatoidu märgistamisel Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo, ettevõtjad saaksid uute märgistamisnõuete kohaldamiseks täielikult valmistuda.
- (11) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on võtta kasutusele mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu märgistamise ühetaolised nõuded, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

(*) Komisjoni 5. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga (ELT L 250, 18.9.2008, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses kehtestatakse määruses (EL) 2018/848 sätestatud mahepõllumajandusliku sööda tootmist käsitlevate nõuete kohaselt toodetud lemmikloomatoidu märgistamise erinõuded.

Käesolev määrus kujutab endast toodete turuleviimist käsitlevat muud liidu erioigusakti määruse (EL) 2018/848 artikli 2 lõike 5 tähenduses.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „lemmikloomatoit“ – määruse (EL) 2018/848 artikli 3 punkti 46 tähenduses sööt, mis on mõeldud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 767/2009 ⁽³⁾ artikli 3 lõike 2 punktis f määratletud lemmikloomadele;
- 2) „müügipakendis lemmikloomatoit“ – iga lõpptarbijale valmis kujul esitatav artikkel, mis koosneb lemmikloomatoidust koos pakendiga, millesse toit pakiti enne müüki andmist, olenemata sellest, kas pakend ümbritseb lemmikloomatoitu täielikult või ainult osaliselt, kuid igal juhul sellisel viisil, mis ei võimalda pakendit avamata või muutmata selle sisu muuta; müügipakendis lemmikloomatoit ei hõlma lemmikloomatoitu, mida pakitakse lõpptarbijale soovil müügikohas, või lemmikloomatoitu, mida pakitakse müügipakendisse vahetult müügiks.

Artikkel 3

Mahepõllumajanduslikule tootmisele viitavate mõistete kasutamine lemmikloomatoidu märgistamisel

1. Lemmikloomatoidu puhul võib kasutada määruse (EL) 2018/848 artikli 30 lõikes 1 osutatud mõisteid
 - a) müüginimetuses ning koostisosade loetelus, tingimusel et
 - i) lemmikloomatoit vastab määruse (EL) 2018/848 II lisa V osas sätestatud üksikasjalikele tootmisnõuetele ja kõnealuse määruse artikli 17 lõike 3 kohaselt sätestatud töötlemismeetoditele ning
 - ii) mahepõllumajanduslikud koostisosad moodustavad vähemalt 95 % toote põllumajanduslike koostisosade kaalust;
 - b) üksnes koostisosade loetelus, tingimusel et
 - i) mahepõllumajanduslikud koostisosad moodustavad alla 95 % toote põllumajanduslike koostisosade kaalust ning need koostisosad vastavad määruses (EL) 2018/848 sätestatud tootmisnõuetele;
 - ii) lemmikloomatoidu töötlemisel kasutatakse ainult määruse (EL) 2018/848 artikli 24 kohaselt lubatud söödalisandeid ja abiaineid ning
 - iii) lemmikloomatoit vastab määruse (EL) 2018/848 II lisa V osa punktides 1.5, 2.1, 2.2 ja 2.4 sätestatud üksikasjalikele tootmisnõuetele ja kõnealuse määruse artikli 17 lõike 3 kohaselt sätestatud töötlemismeetoditele.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 767/2009 sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1831/2003 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 79/373/EMÜ, 82/471/EMÜ, 83/228/EMÜ, 93/74/EMÜ, 93/113/EÜ ja 96/25/EÜ, komisjoni direktiiv 80/511/EMÜ ning komisjoni otsus 2004/217/EÜ (ELT L 229, 1.9.2009, lk 1).

2. Küttimisel või kalastamisel saadud koostisosi sisaldava lemmikloomatoidu puhul võib müüginimetustes ja koostisosade loetelus kasutada määruse (EL) 2018/848 artikli 30 lõikes 1 osutatud mõisteid, tingimusel et
- a) põhiliseks koostisosaks on jahi- või kalastussaadus;
 - b) need mõisted on müüginimetustes selgelt seotud mahepõllumajandusliku koostisosaga, mis ei ole põhiline koostisosa;
 - c) kõik muud põllumajanduslikud koostisosad on mahepõllumajanduslikud;
 - d) lemmikloomatoidu töötlemisel kasutatakse ainult määruse (EL) 2018/848 artikli 24 kohaselt lubatud söödalisandeid ja abiaineid ning
 - e) lemmikloomatoit vastab määruse (EL) 2018/848 II lisa V osa punktides 1.5, 2.1, 2.2 ja 2.4 sätestatud üksikasjalikele tootmisnõuetele ja kõnealuse määruse artikli 17 lõike 3 kohaselt sätestatud töötlemismeetoditele.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud koostisosade loetelus märgitakse, millised koostisosad on mahepõllumajanduslikud. Mahepõllumajanduslikule tootmisele võib viidata ainult seoses mahepõllumajanduslike koostisosadega.
4. Lõike 1 punktis b ja lõikes 2 osutatud koostisosade loetelus peab olema märges mahepõllumajanduslike koostisosade kogu protsentuaalse sisalduse kohta võrreldes põllumajanduslike koostisosade kogusega.
5. Määruse (EL) 2018/848 artikli 30 lõikes 1 osutatud mõisted ja käesoleva artikli lõikes 4 osutatud protsentuaalne sisaldus peavad olema esitatud sama värvi, suuruse ja kirjatüübiga kui muud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud koostisosade loetelus esitatud tähised.

Artikkel 4

Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo kasutamine lemmikloomatoidu märgistamisel

1. Määruse (EL) 2018/848 artiklis 33 osutatud Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo võib kasutada üksnes käesoleva määruse artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud tingimustele vastava lemmikloomatoidu märgistamisel, esitlemisel ja reklaamimisel.
2. Kui müügi pakendis lemmikloomatoit vastab artikli 3 lõike 1 punktis a sätestatud tingimustele, peab pakendil olema Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo.

Artikkel 5

Üleminekumeetmed

Mahepõllumajanduslikku lemmikloomatoitu, mis on märgistatud vastavalt liikmesriigi õigusnormidele või nende puudumise korral vastavalt erasektori standarditele, mille liikmesriigid on määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 95 lõike 5 kohaselt ajavahemikus 1. jaanuarist 2022 kuni 30. oktoobrini 2023 heaks kiitnud või mida nad on tunnustanud, võib turule lasta kuni varude ammendumiseni.

Artikkel 6

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 4 lõiget 2 kohaldatakse alates 1. maist 2024.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 18. oktoober 2023

Euroopa Parlamendi nimel
president
R. METSOLA

Nõukogu nimel
eesistuja
J. M. ALBARES BUENO